

«Βουτιά» στην χρήση πλαστικής σακούλας - Αύξηση 5000% στην χρήση τσαντών πολλαπλών χρήσεων

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Πολύ μεγάλη μείωση της χρήσης πλαστικής σακούλας στα σουπερμάρκετ τον πρώτο μήνα εφαρμογής της νέας σχετικής νομοθεσίας, διαπιστώνει το ΙΕΛΚΑ (Ινστιτούτο Έρευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών).

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο των δράσεων του «Νοιαζόμαστε Σήμερα – Ζούμε Καλύτερα Αύριο», το ΙΕΛΚΑ πραγματοποίησε μετρήσεις για την εκτίμηση της επίδρασης της εφαρμογής της νέας νομοθεσίας για τη μείωση της χρήσης πλαστικής σακούλας στο κανάλι του λιανεμπορίου τροφίμων. Τα αριθμητικά στοιχεία που συλλέχθηκαν αφορούν τις αλυσίδες σουπερμάρκετ, ενώ υπάρχουν και εκτιμήσεις σχετικά με την κατάσταση στα υπόλοιπα σημεία πώλησης.

Σύμφωνα με το ΙΕΛΚΑ, σε σχέση με το κανάλι των σουπερμάρκετ, η εφαρμογή του μέτρου ήταν αυστηρή και καθολική. Τα στοιχεία καταγράφουν τον Ιανουάριο 2018 μία μείωση 75%-80% στη χρήση της πλαστικής σακούλας ελαφρού βάρους σε σχέση με τον Ιανουάριο 2017.

Επίσης, τα στοιχεία καταγράφουν αύξηση στις πωλήσεις τσαντών πολλαπλών χρήσεων άνω του 5.000%. Σύμφωνα με το ΙΕΛΚΑ, πρακτικά αυτή η αύξηση εκτιμάται ότι σημαίνει περίπου 2,5-3 εκατ. νέες τσάντες πολλαπλών χρήσεων στην αγορά και πάνω από 2 στα 3 νοικοκυριά να επιλέγουν αυτή τη λύση για τις αγορές του, έναντι της πληρωμής για πλαστική σακούλα μίας χρήσης.

Όσον αφορά στα λοιπά κανάλια εμπορίου-εστίασης καταγράφεται εκτεταμένη εφαρμογή του μέτρου, αλλά με διαφοροποιήσεις ανάλογα με τον κλάδο και την περιοχή. Διαπιστώνεται εκτεταμένη εφαρμογή στο λιανεμπόριο τροφίμων (π.χ. αρτοποιία, κρεοπωλεία) και ειδικά στις οργανωμένες αλυσίδες καταστημάτων. Σε

άλλους κλάδους (π.χ. είδη ένδυσης) διαπιστώνεται κατάργηση και αντικατάσταση της πλαστικής σακούλας από άλλου τύπου σακούλες όπως χάρτινες. Μικρή είναι η εφαρμογή του μέτρου στον κλάδο της εστίασης με εξαίρεση τις οργανωμένες αλυσίδες εστίασης ενώ μεγαλύτερη είναι η εφαρμογή του μέτρου στα αστικά κέντρα συγκριτικά με την επαρχία.

Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται ότι η ποσοστιαία μείωση στη χρήση πλαστικής σακούλας στα κανάλια του λιανεμπορίου είναι μικρότερη αυτής στα σουπερμάρκετ με δεδομένο μάλιστα ότι η νομοθεσία εξαιρεί από την επιβολή περιβαλλοντικού τέλους τις λαϊκές αγορές και τα περίπτερα. Έτσι εκτιμάται ότι η συνολική μείωση στην πλαστικής σακούλας τον Ιανουάριο 2018 σε σχέση με τον Ιανουάριο 2017 είναι μικρότερη αυτής του καναλιού των σουπερμάρκετ και είναι της τάξης 65%-70%. Σύμφωνα με τις μετρήσεις του ΙΕΛΚΑ ακόμα και στο βέλτιστο σενάριο της 70% μείωσης οδηγεί σε κατανάλωση περίπου 110 σακούλες ανά κάτοικο ανά έτος.

Σύμφωνα με το ΙΕΛΚΑ, αν και η μείωση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική δεν αξιολογείται ως επαρκής καθώς υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για περεταίρω μείωση της πλαστικής σακούλας και μεγαλύτερο περιορισμό της ρύπανσης στο περιβάλλον. Επίσης, έχει καταγραφεί σε άλλες χώρες που εφάρμοσαν αντίστοιχα μέτρα (όπως π.χ. το Ηνωμένο Βασίλειο), ότι η αποδοτικότητα της επιβολής τέλους στην πλαστική σακούλα να μην επιτυγχάνει άμεση και μεγάλη μείωση, αλλά φθίνει όσο περνάει ο χρόνος. Παράλληλα, δεν επιτυγχάνεται ακόμα ο στόχος που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για 90 λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς κατά κεφαλήν το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Συγκεκριμένα εκτιμάται σύμφωνα με τις μετρήσεις του ΙΕΛΚΑ ότι η μείωση του 70% που καταγράφεται οδηγεί σε κατανάλωση περίπου 110 σακούλες ανά κάτοικο ανά έτος, πάνω δηλαδή από τον στόχο (πρακτικά χρειάζεται η συνολική ετήσια μείωση να ξεπεράσει το 75-80%).

Το ΙΕΛΚΑ εκτιμά ότι θα να συνεχιστεί από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς η ενημέρωση των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, το ΙΕΛΚΑ θα συνεχίσει να συντονίζει ενημερωτικές ενέργειες στο πλαίσιο των δράσεων του «Νοιαζόμαστε Σήμερα – Ζούμε Καλύτερα Αύριο» το οποίο στηρίζεται από μεγάλες αλυσίδες του οργανωμένου λιανεμπορίου με στόχους:

- Την ενημέρωση του κοινού για την πραγματική φύση του προβλήματος (το πρόβλημα με τις πλαστικές σακούλες είναι η ρύπανση θαλασσών και όχι ο όγκος πλαστικού τους).
- Την ενθάρρυνση της χρήσης επαναχρησιμοποιούμενης τσάντας ως τη βέλτιστη λύση για τη μεταφορά προϊόντων.

- Την αποσαφήνιση της νομοθεσίας και τη σωστή ενημέρωση καταναλωτών και εμπόρων.

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τον Νόμο 4496/2017 από 1/1/2019, το περιβαλλοντικό τέλος αυξάνεται από 0,03 ευρώ συν ΦΠΑ σε 0,07 ευρώ συν ΦΠΑ, ποσό που ίσως αποδειχθεί επαρκές για την επίτευξη των στόχων (σε συνδυασμό πάντα με την ανάλογη ενημέρωση) ενώ σύμφωνα με τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) ο οποίος είναι και ο αρμόδιος φορέας δεν αποκλείεται αργότερα ακόμα και η απαγόρευση της πλαστικής σακούλας προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι.

Πηγή: dikaiologitika.gr